

Dosarul nr. 3r-189/2021

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (M. Gandrabur)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Bostan, I. Muruianu, Gr. Dașchevici)

DECIZIE

26 mai 2021

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecători

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,
în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată
înaintată de Florea Eduard împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu
privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil și obligarea
emiterii actului administrativ individual favorabil,

împotriva încheierii din 16 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a
fost declarată inadmisibilă cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări
Sociale, împotriva hotărârii din 15 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul
Rîșcani, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de
lege,

c o n s t a t ă :

La 23 octombrie 2020, Florea Eduard a înaintat cerere de chemare în judecată
împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale, prin care a solicitat recunoașterea
ilegală a răspunsului nr. F-2171/2020 din 15 octombrie 2020, repunerea în dreptul
lezat de recalculare a pensiei pentru vechime în muncă în dependență de majorarea
generală a salariului procurorului, ținându-se cont de funcția deținută și data ieșirii
la pensie, obligarea recalculării și achitării pensiei pentru vechime în muncă
reieșind din salariul mediu lunar al procurorului-șef al Procuraturii teritoriale în
exercițiu, ținându-se cont de majorarea salariului procurorului în exercițiul funcției,
începând cu 01 august 2016, ca rezultat al majorării salariului în conformitate cu
art. 60 din Legea cu privire la procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016 (în vigoare
din 01 august 2016), pe toată perioada de pensionare, reieșind din funcția deținută.

Prin hotărârea din 15 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani,
a fost admisă integral acțiunea de contencios administrativ depusă de Florea
Eduard.

S-a anulat refuzul Casei Naționale de Asigurări Sociale nr. F-2171/2020 din
15 decembrie 2020 ca ilegal și susceptibil de a vătămă drepturile reclamantului.

S-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale să recalculeze și să achite în beneficiul lui Florea Eduard, pensia pentru vechime în muncă reieșind din salariul mediu lunar al procurorului-șef al Procuraturii teritoriale în exercițiu, ținându-se cont de majorarea salariului procurorului în exercițiul funcției, începând cu 01 august 2016, ca rezultat al majorării salariului în conformitate cu art. 60 din Legea cu privire la procuratură nr. 3 din 25 februarie 2016, pe toată perioada de pensionare și din perspectiva funcției deținute.

La 12 ianuarie 2021, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de apel nemotivată (f.d.108), iar la 18 martie 2021 (prin intermediul poștei electronice) cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 15 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei hotărâri noi de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 16 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarată inadmisibilă cererea de apel depusă de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 15 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, pe motiv că motivarea apelului nu a fost depusă în termenul prevăzut de lege.

La 13 aprilie 2021, (prin intermediul poștei electronice), Casa Națională de Asigurări Sociale, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 16 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii contestate și repunerea în termen a apelului.

În motivarea recursului s-a indicat că la 12 ianuarie 2021, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 15 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani. La 01 februarie 2021, prin intermediul poștei electronice, în adresa recurentului a parvenit hotărârea motivată a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 15 decembrie 2020, fără semnătura judecătorului, invocând că acest act judecătoresc nu are valoare juridică.

A relatat recurentul că hotărârea motivată a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani din 15 decembrie 2020, a parvenit prin intermediul poștei terestre la 16 februarie 2021. Astfel, consideră că termenul de depunere a motivării apelului a început a curge de la data de 16 februarie 2021, din momentul notificării a hotărârii motivate semnate de judecător.

În conformitate cu art. 242 din Codul administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 16 martie 2021, care a fost expediată participanților la proces și recepționată de către recurent la data de 30 martie 2021. Astfel, recursul depus la 13 aprilie 2021 a fost depus cu respectarea termenului prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de

contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Casa Națională de Asigurări Sociale, urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie de respingere a recursului.

Din conținutul recursului, rezultă că Casa Națională de Asigurări Sociale, nu este de acord cu încheierea din 16 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarată inadmisibilă cererea de apel depusă împotriva hotărârii din 15 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, pe motiv că apelul motivat nu a fost depus în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 236 alin. (1) și (2) lit. e) din Codul administrativ, instanța de apel examinează din oficiu admisibilitatea apelului. Dacă este inadmisibil, apelul se declară ca atare printr-o încheiere susceptibilă de recurs.

Apelul se declară inadmisibil în special când motivarea apelului nu a fost depusă sau a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2).

În conformitate cu prevederile art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanța de judecată care a emis hotărârea contestată.

Prin prisma normei enunțate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ relevă că dispozitivul hotărârii instanței de fond a fost pronunțat public la 15 decembrie 2020 (f.d.85). La 12 ianuarie 2021 Casa Națională de Asigurări Sociale, a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii instanței de fond.

Din materialele cauzei rezultă că la 01 februarie 2021, ora 16.01, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani a expediat în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale, pentru notificare hotărârea motivată din 15 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani prin intermediul poștei electronice (f.d.105), care a fost recepționată tot în aceeași zi, la ora 16.12.

În privința modalităților de comunicare și notificare, Codul administrativ statuează la art. 96 alin. (1) că notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

În corespundere cu art. 33 din Codul administrativ, comunicarea interinstituțională și comunicarea cu participanții sau cu publicul în cadrul procedurii administrative se face prin orice mijloc (verbal, poștă, telefon, fax, poștă electronică etc.), acordându-se prioritate mijloacelor care asigură o mai mare eficiență, rapiditate și economie de costuri.

Sub acest aspect Colegiul notează că, prin prisma art. 33 din Codul administrativ, recepționarea hotărârii motivate din 15 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani de către Casa Națională de Asigurări Sociale, înlătură orice viciu de necomunicare a acestui act apelantului. Mai mult, pe parcursul judecării cauzei, în instanța de fond, comunicarea cu Casa Națională de Asigurări Sociale s-a realizat prin intermediul poștei electronice.

Un alt aspect important reprezintă faptul că instanța de fond a notificat suplimentar hotărârea motivată din 15 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și prin scrisoarea recomandată cu aviz de recepție, fiind recepționată de către Casa Națională de Asigurări Sociale la 15 februarie 2021, fapt confirmat prin semnătura olografă de pe avizul de recepție DS8001065878AS (f.d.100).

Din coroborarea prevederilor legale precitate cu circumstanțele de fapt constatate, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ constată că termenul de declarare a motivării apelului a început să curgă la data de 02 februarie 2021, ziua imediat următoare datei recepționării copiei hotărârii motivate de către reprezentantul Casei Naționale de Asigurări Sociale prin intermediul poștei electronice (f.d.106) și a expirat la data de 03 martie 2021. Respectiv, apelantul și/sau reprezentantul acestuia urma să depună motivarea apelului la Curtea de Apel Chișinău până în data de 03 martie 2021, ora 00.00.

Într-o altă ordine de idei, instanța de recurs remarcă că deși potrivit avizului de recepție a corespondenței DS8001065878AS, se constată că Casa Națională de Asigurări Sociale a recepționat la 15 februarie 2021, copia hotărârii motivate din 15 decembrie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, totuși nu s-a folosit de dreptul său și nu a depus cererea de apel motivată în termen de 30 de zile de la data notificării or, și în acest caz termenul de depunere a motivării apelului expirând la data de 17 martie 2021.

În acest context, Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reamintește recurentului că importanța termenelor procedurale este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii de către participanții la proces de a se folosi cu rea-credință de drepturile lor procedurale.

Astfel, Colegiul menționează că, exercitarea oricărei căi de atac și neîndeplinirea oricărui alt act de procedură în termenul legal atrage decăderea din drept, afară de cazul când legea dispune altfel sau când partea dovedește că a fost împiedicată printr-o împrejurare mai presus de voința ei să efectueze acțiunea în termen.

În corespundere cu prevederile art. 24 alin. (1) din Codul administrativ, participanții la procedura administrativă și procedura de contencios administrativ trebuie să își exercite drepturile și să își îndeplinească obligațiile cu bună-credință, fără a încălca drepturile procesuale ale altor participanți.

Buna-credință prezumă că partea este obligată să respecte termenele prevăzute de lege, ori termenul de apel este considerat un termen imperativ, absolut și peremptoriu, astfel că nerespectarea lui atrage după sine decăderea părții din dreptul de a mai exercita această cale de atac.

Prin urmare, nerespectarea termenului de depunere a motivării apelului se datorează în exclusivitate comportamentului pasiv și indiferent al Casei Naționale de Asigurări Sociale, care trebuia să dea dovadă de responsabilitate și atitudine activă, folosindu-se cu bună-credință de drepturile și obligațiile procedurale.

În urma celor relatate se constată temeinicia încheierii instanței de apel, deoarece Casa Națională de Asigurări Sociale nu a prezentat motivarea apelului în

modul stabilit de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, fapt pentru care survin consecințele dispozițiilor art. 236 alin. (2) lit. e) din Codul administrativ.

Instanța de recurs consideră că soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului.

Cu referire la argumentul invocat de recurent precum că nu a prezentat motivarea apelului, deoarece hotărârea motivată expediată prin intermediul poștei electronice, nu a fost semnată de către judecător, instanța de recurs notează că acest argument este inacceptabil din punct de vedere juridic și nu poate fi reținut întru răsturnarea soluției.

Alegația recurentului, precum că hotărârea motivată a instanței de fond a parvenit în adresa Casei Naționale de Asigurări Sociale prin poșta terestră la 16 februarie 2021, instanța de recurs de asemenea îl consideră neîntemeiat, deoarece conform avizului de recepție (f.d.100), hotărârea motivată a instanței de fond, a fost recepționată de către recurent, la data de 15 februarie 2021. Un alt înscris ce ar confirma faptul recepționării hotărârii motivate la 16 februarie 2021, precum este invocat în recurs, la materialele cauzei lipsește.

În conformitate cu prevederile art. 65 alin. (1) din Codul administrativ, dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că recurentul, în cererea de apel, nu a solicitat expres repunerea în termen a cererii de apel, nu a indicat nici un motiv întemeiat privind omiterea termenului de declarare a apelului și nu a anexat probe ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului conform prevederilor art. 65 alin. (2) din Codul administrativ.

În aceeași ordine de idei, instanța de recurs reiterează că situații similare au fost deja examinate în hotărârile Popov versus Moldova (nr. 2), (06 decembrie 2005, parag. 53), Melnic versus Moldova (14 noiembrie 2006, parag. 40 și 41), în care s-a constatat că prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat drepturile reclamantului la un proces echitabil.

Tot aici, instanța de recurs accentuează că conform legislației în vigoare, sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în funcție de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege. Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 16 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău este adoptată în conformitate cu normele de drept, cu aprecierea completă a tuturor probelor și a circumstanțelor cauzei, instanța de recurs o consideră întemeiată or, Casa Națională de Asigurări Sociale nu a întreprins vreo acțiune de a prezenta cererea de apel motivată în modul stabilit

de art. 232 alin. (2) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și a menține încheierea contestată.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit. b) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul depus de către Casa Națională de Asigurări Sociale.
Se menține încheierea din 16 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău.
Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Maria Ghervas

judecători

Nina Vascan

Victor Burduh